

<http://www.jmep.ir>

doi: <https://dx.doi.org/10.22034/jmep.2021.295055.1061>

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۱/۲۹

فصلنامه مدیریت و چشم‌انداز آموزش

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۶/۰۸

دوره ۳ شماره ۲، تابستان ۱۴۰۰ (پیاپی ۸)

Journal of Management and
educational perspective, Summer 2021

Received: Sunday, April 18
Accepted: Monday, August 30

Relationship between personality traits and social support, life satisfaction and students' academic performance

Mitra Nouraldi^۱

Extended Abstract

Abstract

The aim of this study was to determine the relationship between personality traits and social support, life satisfaction and academic performance of students of Payame Noor University of Yazd. The research method was descriptive-correlative. The statistical population of the study included 477 psychology students of Payame Noor University of Yazd in the academic year 2020-2021. The sample size of the study was 213 based on Krejcie and Morgan table which were selected by means of simple random sampling method. Data collection tools were Costa and McCray (1992) Personality Traits Questionnaire, Sherburn & Stewart (1991) Social Support Questionnaire, Diner Life Satisfaction Questionnaire (1985) and Pham and Taylor (1999) Academic Performance Questionnaire. In order to analyze the collected data,

---

^۱. Department of Educational Management, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Kharazmi University, Tehran, Iran.

mitranourald.90@gmail.com

Pearson correlation coefficient test and multivariate regression test were used. Findings of this study showed that there is a significant relationship between the variable components of personality traits with social support, life satisfaction and academic performance ($P < 0.01$). It seems that planning to educate children in the early years of education can be useful in order to create and strengthen personality tendencies and academic and psychological outcomes in later years of life.

Introduction

Recognizing the personality traits of individuals and using appropriate educational models in order to promote educational goals in the educational program of students is of great importance. Personality means a specific pattern of reactions, cognitions, motivations and feelings that is relatively stable over time and is useful for distinguishing people from each other. Thus, the term personality includes all the characteristics necessary to describe recurring internal states and relatively stable patterns of interpersonal differences in feeling, thinking, trying, and acting and reacting (Sharifi, et al., 2021). In the model of the Big Five Personality Factors, they introduced five strong factors including extroversion-introversion, neuroticism, agreeableness, conscientiousness, and longing for new experiences (Tavakoli & Mansour Lakoorej, 2020). According to psychologists, personality creates boundaries for academic performance that may be adapted to environmental conditions and demands. The most important criterion for measuring learners in the educational process is academic performance and application of what has been learned (Amiri, 2021). Academic performance means the ability to prove success in achieving the outcome for which it is designed and planned (Lester, et al., 2013). Self-efficacy means feeling confident in one's ability to meet the requirements of education and educational activities. Emotional effects are related to a person's reaction to a set of emotions such as anxiety and worry. Planning means the ability to organize lesson activities in a specific and feasible manner and the proper use of time to accomplished educational assignments. Lack of control over outcome means the belief that increasing one's activities does not lead to the desired result. Motivation also refers to the empowerment of behavior for further study and academic motivation to obtain a higher score and obtain a job or to improve skills and general knowledge

(Mohamadikarkani, et al., 2019). This study tries to answer the question whether there is a significant relationship between personality traits with social support, life satisfaction and academic performance of students of Payame Noor University of Yazd?

Theoretical framework

Studies have shown that there is a relationship between personality traits and academic performance. In a study over the students, Atash Afrooz and Araban showed that personality traits of openness and conscientiousness enhance academic performance by encouraging students to adopt an in-depth study approach. Compatibility personality traits also improve academic performance in students by adopting a strategic study approach (Atashafrouz & Araban, 2017). Ghasemi in a study on female high school students showed that there is a positive relationship between personality traits and academic performance (Ghasemi, 2016). Another factor related to personality traits is social support. Social support refers to tangible informational, emotional, and instrumental responses that one receives from others (Mahdian & Ghaffari, 2016). Azizi & Shahbazian's study of migraine patients showed that the relationships between all five personality dimensions with irrational beliefs and perceptions of social support were significant (Azizi & shahbaziyan Khonig, 2018). Life satisfaction is a factor that can be related to people's personality traits. According to Diener, life satisfaction is the positive perception and pleasant feeling of a person according to his values, needs and desires towards different realms or qualities of life (Diener, et al., 2003). The idea that life satisfaction is hidden in potential growth, self-realization and satisfaction of needs is rooted in the theory of humanism and positive psychology (Kvintova & Sigmund, 2016). People with higher life satisfaction use more effective and appropriate coping styles, experience deeper emotions, have better general health, and have fewer personality problems (Haronrashidi & Sharifinia, 2021). Life satisfaction has a significant effect on all aspects of personality, the quality of action and reaction toward the life events (Ilanloo, et al., 2020).

Methodology

The present study was descriptive correlative. This research was also applied in terms of purpose. The statistical population of the study

included 15,000 students of Payame Noor University of Yazd in the academic year 2020-2021. Due to the large size of the statistical population, the researcher limited his statistical population to 477 psychology students. The sample size was 213 based on Krejcie and Morgan table. Costa and McCray personality traits questionnaire, Sherborne and Stewart social support questionnaire, Diner life satisfaction questionnaire and Pham and Taylor academic performance questionnaire were used to collect information. In order to analyze the collected data, Pearson correlation coefficient test and multivariate (focal) regression test were used by SPSS statistical software.

Discussion and Results

The highest mean of variable components of personality traits is related to extraversion-introversion component with an average of 35.74 with standard deviation of 8.73, the lowest mean of variable of personality traits is related to neurotic component with average of 26.67 with standard deviation of 8.98, the mean of social support variable is **70.99 with a standard deviation of 11.18**, the average variable of life satisfaction is 15.97 with a standard deviation of 5.83, the average variable of academic performance is 71.10 with a standard deviation of **11.21**.

The significance level of Kolmogorov-Smirnov test for all studied variables is more than 0.05. Therefore, the test result is not significant for any of the variables and as a result, the distribution of all variables is normal, so parametric tests can be used to test the research hypotheses. Multivariate (focal) regression statistical test has been used to test the research hypothesis. The value of Wilkes's lambda statistic is 0.831, which is significant at the level of $\alpha = 0.01$. Therefore, it can be said that there is a significant relationship between the components of personality traits as "predictor variables" with social support, life satisfaction and academic performance as "criterion variable" with a probability of 0.99. The root correlation value of the first root is 0.590, the percentage of common variance between the two combinations of predictor and property variables is 59%. Therefore, it can be said with 99% probability that 59% of variable components of personality traits based on the variables of social support, life satisfaction, and academic performance is

predictable. The first focal correlation is significant and in the first focal correlation, respectively, the variables of racism (-0.799), extroversion-introversion (0.724), longing for new experiences (0.716), agreeableness (0.719) Conscientiousness (0.727) show predictability and the greatest effect of these variables on the criterion variables (neuroticism, conscientiousness, extraversion-introversion, agreeableness, eagerness to new experiences) are predictable, respectively. In the first focal correlation, the neuroticism variable was 79.9%, the conscientiousness variable was 72.7%, the extroversion-introversion variable was 72.4%, the agreeableness variable was 71.9%, and the desire for new experiences variable was 71.6%. Predictable components of social support are life satisfaction and academic performance, and in general it can be said that the predictive power of variable components of personality traits (neuroticism, conscientiousness, extraversion-introversion, agreeableness, eagerness to experience Fresh) for social support, life satisfaction and academic performance is (73.70) percent.

Conclusion

The aim of this study was to determine the relationship between personality traits with social support, life satisfaction and academic performance of students of Payame Noor University of Yazd. Findings of this study showed that there is a relationship between the variable components of personality traits with social support, life satisfaction and academic performance. Regarding the relationship between personality traits and academic performance, the present finding was consistent with the study of Atashafrouz and Araban (2017), Ghasemi (2016), Moradi (2015) and Tamannaefar and Mansourinik (2014). Explaining this finding, it can be said that neuroticism is a negative predictor of academic performance, this aspect of personality trait includes sensitivity of having unreal thoughts, weak control over desires, tendency to experience psychological disturbance in the form of agitation, anger, dejection, shame, hate, and a range of negative emotions; Regarding the relationship between personality traits and life satisfaction, the present finding is consistent with the study of Diner et al. (2003), Blunti et al. (2004), Joshanloo and Afshari (2011), Volodina et al. (2019) and Dehghani (2018).. In explaining this finding, it can be said that the extrovert has a strong predetermined goal and desire. These positive traits in extroverted

personalities help to solve problems in the educational environment through planning and perseverance and increase life satisfaction. Regarding the relationship between personality traits and social support, the present finding is consistent with the study of Baranzuk (2019), Kokraviz et al. (2008) and Azizi and Shahbazian Khooniq (2018). In explaining this finding, it can be said that people with a high degree of extraversion have a greater desire and interest in their work and try to show their creativity.

Keywords: Personality Traits, Social Support, Life Satisfaction, Educational Performance

رابطه ویژگی‌های شخصیتی با حمایت اجتماعی، رضایت از زندگی و عملکرد تحصیلی دانشجویان

میترا نورادی^۱

چکیده

مطالعه حاضر با هدف تعیین رابطه میان ویژگی‌های شخصیتی با حمایت اجتماعی، رضایت از زندگی و عملکرد تحصیلی دانشجویان دانشگاه پیام نور یزد انجام شد. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری تحقیق شامل دانشجویان رشته روان‌شناسی دانشگاه پیام نور یزد در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ به تعداد ۴۷۷ نفر بودند. حجم نمونه تحقیق بر اساس جدول کرجسی و مورگان ۲۱۳ نفر تعیین شد که با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه ویژگی‌های شخصیت کاستا و مک کری (۱۹۹۲)، پرسشنامه حمایت اجتماعی شربورن و استوارت (۱۹۹۱)، پرسشنامه رضایت از زندگی داینر (۱۹۸۵) و پرسشنامه عملکرد تحصیلی فام و تیلور (۱۹۹۹) بود. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های گردآوری شده از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و آزمون رگرسیون چندمتغیره استفاده شد. یافته‌های این مطالعه نشان داد بین مؤلفه‌های متغیر ویژگی‌های شخصیتی با حمایت اجتماعی، رضایت از زندگی و عملکرد تحصیلی رابطه معنی‌دار وجود دارد ($P < 0/01$). به نظر می‌رسد برنامه‌ریزی در جهت تربیت کودکان در دوران اولیه آموزشی در جهت ایجاد و تقویت گرایش‌های شخصیتی و پیامدهای تحصیلی و روان‌شناختی در سال‌های بعدی زندگی سودمند باشد.

کلمات کلیدی: ویژگی‌های شخصیت، حمایت اجتماعی، رضایت از زندگی، عملکرد تحصیلی.

۱. دانش‌آموخته دکترا، گروه مدیریت آموزشی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

مقدمه

شناخت ویژگی‌های شخصیتی افراد و استفاده از الگوهای آموزشی متناسب با آن به منظور ارتقاء اهداف آموزشی و پرورشی در برنامه آموزشی دانشجویان از اهمیت زیادی برخوردار است. شخصیت به معنای الگوی مشخصی از واکنش‌ها، شناخت‌ها، انگیزه‌ها و احساسات است که در طول زمان نسبتاً پایدار بوده و برای تمایز افراد از هم مفید است. به این ترتیب اصطلاح شخصیت شامل تمام خصوصیات است که برای توصیف حالات مکرر درونی و الگوهای نسبتاً پایدار از تفاوت‌های بین فردی در احساس، تفکر، تلاش و کنش و واکنش ضروری است (Sharifi, et al., 2021). مک کری و کاستا ویژگی‌های شخصیتی را به عنوان ابعاد تفاوت‌های فردی در تمایل نشان دادن الگوهای پایدار فکر، احساس و عمل تعریف می‌کنند (McCrae & Costa, 1987). آن‌ها همچنین، در الگوی پنج عاملی بزرگ شخصیت، پنج عامل قوی شامل برون‌گرایی - درون‌گرایی، روان‌نژندی، توافق‌پذیری، وظیفه‌شناسی و اشتیاق به تجارب تازه را معرفی کردند (Tavakoli & Mansour Lakoorej, 2020). برون‌گرایی - درون‌گرایی به خوشه‌ای از صفات اطلاق می‌گردد و آن درجه‌ای است که شخص، پارانرژی، معاشرتی، جسور، فعال، هیجان‌طلب و دارای شور و شوق، دارای اعتماد به نفس و دارای احساسات مثبت است. توافق‌پذیری به گرایش افراد به همسان بودن با دیگران ارتباط می‌یابد. افراد با ویژگی توافق‌پذیری، قابل اعتماد، روراست، نوع دوست، مهربان و دارای خصیصه از خودگذشتگی، پیرو، متواضع و فروتن و خوش‌قلب هستند. وظیفه‌شناسی معیار سنجش قابلیت اطمینان است. فرد با وظیفه‌شناسی بالا، فردی شایسته، منظم، وظیفه‌شناس،

۱) personality

۲) big five

۳) extroversion- introversion

۴) neuroticism

۵) agreeableness

۶) conscientiousness

۷) openness

هدف جو، دارای انضباط شخصی، وقت‌شناس و قابل‌اتکا (مشاور) است. روان‌نژندی به توانایی فرد در تحمل استرس مربوط می‌شود. افراد با ویژگی روان‌نژندی دارای ثبات عاطفی پایین‌اند. این افراد نگران، عصبی، مأیوس و ناامید، دارای استرس، خجالتی، آسیب‌پذیر و شتاب‌زده هستند. افراد با ویژگی اشتیاق به تجارب تازه دارای قدرت تخیل، علاقه به جلوه‌های هنری، کنج‌کاو نسبت به ایده‌های دیگران، با احساسات باز، دارای ایده و اقدام‌گرا هستند (Gholipour, et al., 2016). بنا به باور روانشناسان، شخصیت حدود و مرزهایی برای عملکرد تحصیلی ایجاد می‌کند که این حدود ممکن است با شرایط و خواسته‌های محیطی انطباق یابد. مهم‌ترین معیار سنجش یادگیرندگان در فرایند آموزش، عملکرد تحصیلی^۱ و به‌کارگیری، آموخته‌ها است (Amiri, 2021). عملکرد تحصیلی به معنای توانایی اثبات موفقیت در اکتساب پیامدی است که برای آن طرح‌ریزی و برنامه‌ریزی شده است (Lester, et al., 2013). مهم‌ترین نشانه موفقیت نظام آموزشی در رسیدن به اهداف، شیوه عملکرد تحصیلی فراگیران آن است. عملکرد تحصیلی تحت تأثیر عوامل درونی یعنی ویژگی‌های روان‌شناختی و ذهنی فرد و نیز عوامل بیرونی قرار دارد (Willis, 1989). بر اساس نظر فام و تیلور عملکرد تحصیلی شامل مؤلفه‌هایی همچون خودکارآمدی، تأثیرات هیجانی، برنامه‌ریزی، فقدان کنترل پیامد و انگیزش است (Pham & Taylor, 1999). منظور از خودکارآمدی^۲، احساس اطمینان به توانایی خود در پاسخگویی به مقتضیات تحصیلی و فعالیت‌های آموزشی است. تأثیرات هیجانی^۳ به واکنش فرد در مقابل مجموعه‌ای از هیجانات از قبیل اضطراب و نگرانی مربوط است. برنامه‌ریزی^۴، یعنی توانایی سازمان‌دهی فعالیت‌های درسی به صورت مشخص و قابل‌اجرا و استفاده مناسب از زمان برای انجام تکالیف آموزشی است. منظور از فقدان کنترل پیامد^۵ اعتقاد به این امر است

---

^۱academic performance

^۲self-efficacy

^۳emotional effects

^۴planning

^۵lack of outcome control

که افزایش فعالیت‌های فرد منجر به کسب نتیجه دلخواه نمی‌شود. انگیزش نیز به نیروبخشی رفتار به منظور مطالعه بیشتر و انگیزه تحصیلی برای کسب نمره بالاتر و به دست آوردن شغل یا بهبود مهارت‌ها و دانش عمومی اشاره دارد (Mohamadikarkani, et al., 2019). مطالعات نشان داده‌اند بین ویژگی‌های شخصیت و عملکرد تحصیلی رابطه وجود دارد. آتش‌افروز و عربان در مطالعه‌ای بر روی دانشجویان نشان دادند صفات شخصیتی گشودگی و وظیفه‌شناسی با سوق دادن دانشجویان به سمت اتخاذ رویکرد مطالعه عمیق عملکرد تحصیلی را ارتقاء می‌دهند. همچنین ویژگی شخصیتی توافق‌پذیری با اتخاذ رویکرد مطالعه راهبردی در دانشجویان عملکرد تحصیلی را بهبود می‌بخشد (Atashafrouz & Araban, 2017). قاسمی در مطالعه‌ای بر روی دانش آموزان دختر مقطع متوسطه نشان داد که میان ویژگی‌های شخصیتی و عملکرد تحصیلی رابطه مثبت وجود دارد (Ghasemi, 2016). مرادی در مطالعه‌ای بر روی دانش آموزان دوره دوم متوسطه نشان داد که میان ویژگی‌های شخصیتی با عملکرد تحصیلی دانش آموزان رابطه مثبت وجود دارد (Moradi, 2015). تمنائی فر و منصوری در مطالعه‌ای بر روی دانشجویان نشان داد که بین دو صفت روان رنجورخویی و با وجدان بودن با عملکرد تحصیلی ارتباط معنادار وجود دارد (Tamannaefar & Mansourinik, 2014). یکی دیگر از عوامل مرتبط با ویژگی‌های شخصیتی، حمایت اجتماعی است. حمایت اجتماعی به پاسخ‌های ملموس اطلاعاتی، عاطفی و ابزاری گفته می‌شود که شخص از دیگران دریافت می‌کند (Mahdian & Ghaffari, 2016). حمایت اجتماعی با ایجاد احساس تعلق و وابستگی به دیگران باعث بهبود کیفیت زندگی، رضایت از زندگی، رفتارهای مرتبط با سلامت و مانند این‌ها می‌شود (Liu, et al., 2017) و می‌تواند شخص را به داشتن احساس راحتی، اطمینان، تعلق داشتن و مورد محبت قرار داشتن به هنگام فشار و تنش مجهز نماید (Sarafino & Smith, 2014). حمایت اجتماعی همچنین موجب افزایش امید و توانایی سازگاری با استرس در شرایط

---

۱) motivation

۲) social support

سخت می‌شود (Dreyer & Schwartz-Attias, 2014). مطالعات بیانگر رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی با حمایت اجتماعی بوده‌اند. بارانزوک در مطالعه‌ای بر روی کارکنان سازمان‌های خدماتی در آمستردام نشان داد میان ویژگی‌های شخصیتی با حمایت اجتماعی رابطه مثبت وجود دارد (Baranczuk, 2019). نتایج تحقیق کوکراویز و همکاران نشان داد که باوجدان بودن و برون‌گرایی صفات شخصیتی هستند که به‌طور قابل‌توجه و معناداری پیش‌بینی‌کننده حمایت اجتماعی ادراک‌شده در طول زمان می‌باشند. همچنین این صفات ممکن است به تعاملات رضایت‌بخش‌تر و حمایت اجتماعی ادراک‌شده بیشتر منجر شود (Cukrowicz, et al., 2008). مطالعه عزیزی و شهبازیان خونیک بر روی بیماران مبتلا به میگرن نشان داد که روابط بین هر پنج بعد شخصیت با باورهای غیرمنطقی و ادراک حمایت اجتماعی معنادار بود (Azizi & shahbaziyan Khonig, 2018). یکی از عواملی که می‌تواند با ویژگی‌های شخصیتی افراد در ارتباط باشد رضایت از زندگی است. از نظر داینر، رضایت از زندگی^۱ عبارت است از تصور مثبت و احساس خوشایندی که فرد با توجه به ارزش‌ها، نیازها و آرزوهای خود نسبت به قلمروها و یا کیفیات گوناگون زندگی دارد (Diener, et al., 2003). این عقیده که رضایت از زندگی فرد در رشد پتانسیل، خود تحقق بخشی و برآوردن نیازها نهفته است، ریشه در نظریه انسان‌گرایی و روان‌شناسی مثبت دارد (Kvintova & Sigmund, 2016). افرادی که از زندگی رضایت بالاتری دارند از سبک‌های مقابله‌ای مؤثرتر و مناسب‌تر استفاده می‌کنند، عواطف و احساسات عمیق‌تری را تجربه می‌کنند، از سلامت عمومی بالاتر و مشکلات شخصیتی کمتر برخوردارند (Haroonrashidi & Sharifinia, 2021). رضایت از زندگی تأثیر فراوانی بر تمام جنبه‌های شخصیتی، چگونگی فعالیت و واکنش‌های فرد به حوادث زندگی دارد (Ilanloo, et al., 2020). پژوهش‌ها نشان داده‌اند که عامل‌های شخصیتی یکی از مؤلفه‌های اساسی در پیش‌بینی و تبیین رضایت از زندگی است (Diener, et al., 2003).

---

^۱satisfaction with life

۲۰۰۳). به عنوان مثال در تحقیقی که بر روی ۷۰۰ نوجوان اهل چک انجام گرفت، یافته‌ها نشان دادند که رضایت از زندگی با ثبات هیجانی، برون‌گرایی، باوجدان بودن و نیز دلپذیر بودن رابطه معنی‌داری دارد (Blatny, et al., 2004). در بین مجموعه پژوهش‌هایی که با استفاده از پنج عامل بزرگ صورت گرفته است عامل‌های برون‌گرایی و روان‌نژندی بیشترین رابطه را با رضایت از زندگی نشان داده‌اند؛ به این ترتیب که برون‌گرایی رابطه مثبت و روان‌رنجوری رابطه منفی با رضایت از زندگی دارد (Joshanloo & Afshari, 2011; Ho, et al., 2008). و ولودینا و همکاران در مطالعه‌ای بر روی دانشجویان تحصیلات تکمیلی ازبکستان نشان دادند بین صفات شخصیتی و روانی با رضایت از زندگی رابطه وجود دارد (Volodina, et al., 2019). دهقانی در پژوهشی بر روی دانشجویان دانشگاه‌های ملی ایران نشان داد نوع شخصیت D بر رضایت از زندگی دانشجویان تأثیر منفی دارد (Dehghani, 2018).

سازمان‌های آموزش عالی مهم‌ترین نهاد اجتماعی برآمده از متن جامعه و درعین‌حال سازنده و تکامل‌دهنده آن است و تأثیر آن بر پیشرفت جامعه امری کاملاً محسوس است. این نظام از عناصر گوناگونی تشکیل شده است که هر کدام از این عناصر در پیشبرد اهداف آن مؤثرند. دانشگاه پیام نور یزد یکی از سازمان‌های آموزشی معتبر در کشورمان است. بدین لحاظ توجه به مقوله عملکرد تحصیلی دانشجویان این واحد دانشگاهی و بهبود شرایط تحصیل آن‌ها امری مهم است. از سویی دیگر حمایت اجتماعی و رضایت از زندگی عوامل مؤثر در حفظ سلامت روان می‌باشند که در دانشجویان به منظور حفظ عملکرد تحصیلی مطلوب اهمیت می‌یابند. بر این اساس محقق قصد دارد در این تحقیق به رابطه ویژگی‌های شخصیتی با حمایت اجتماعی، رضایت از زندگی و عملکرد تحصیلی دانشجویان دانشگاه پیام نور یزد بپردازد. در این تحقیق تلاش می‌شود تا به این سؤال پاسخ داده شود که آیا میان ویژگی‌های شخصیتی با حمایت اجتماعی، رضایت از زندگی و عملکرد تحصیلی دانشجویان دانشگاه پیام نور یزد رابطه معناداری وجود دارد؟

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی بود. این پژوهش همچنین از حیث هدف کاربردی بود. جامعه آماری تحقیق شامل دانشجویان دانشگاه پیام نور یزد در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ به تعداد ۱۵۰۰۰ نفر بودند. با توجه به حجم بالای جامعه آماری، محقق جامعه آماری خود را به دانشجویان رشته روانشناسی به تعداد ۴۷۷ نفر محدود نمود. حجم نمونه تحقیق بر اساس جدول کرجسی و مورگان ۲۱۳ نفر تعیین شد. به جهت اینکه تمامی اعضای جامعه آماری شانس مساوی جهت انتخاب شدن داشته باشند، محقق از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده استفاده نمود. جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از پرسشنامه انجام شد.

پرسشنامه ویژگی‌های شخصیت: پرسشنامه پنج عامل شخصیت نئو^۱ یکی از جدیدترین پرسشنامه‌های مربوط به ارزیابی ساخت شخصیت بر اساس دیدگاه تحلیل عاملی است که توسط کاستا و مک کری ساخته شد (Costa & McCrae, 1992). این پرسشنامه در قالب ۶۰ گویه و ۵ بعد روان‌نژندی، برون‌گرایی- درون‌گرایی، اشتیاق به تجارب تازه، توافق‌پذیری و وظیفه‌شناسی است. اعتبار درازمدت این پرسشنامه نیز مورد ارزیابی قرار گرفته است. یک مطالعه طولانی ۶ ساله روی مقیاس‌های روان‌آزردگی خویی، برون‌گرایی و باز بودن نسبت به تجربه، ضریب‌های اعتبار ۰/۶۸ تا ۰/۸۳ را در گزارش‌های شخصی و نیز در گزارش‌های زوج‌ها نشان داده است. ضریب اعتبار دو عامل سازگاری و باوجدانی به فاصله دو سال به ترتیب ۰/۷۹ و ۰/۶۳ بوده است (Garousi Farshi, 2001). در هنجاریابی این آزمون که توسط گروسی فرشی روی نمونه‌ای با حجم ۲۰۰۰ نفر از بین دانشجویان دانشگاه‌های تبریز، شیراز و دانشگاه‌های علوم پزشکی این دو شهر صورت گرفت ضریب همبستگی ۵ بعد اصلی را بین ۰/۵۶ تا ۰/۸۷ گزارش کرده است. ضرایب آلفای کرونباخ در هر یک از عوامل اصلی روان‌آزردگی خویی، برون‌گرایی، باز بودن، سازگاری و باوجدانی به ترتیب ۰/۸۶، ۰/۷۳، ۰/۵۶،

^۱NEO five-factor inventory (NEO-FFI)

۰/۶۸ و ۰/۸۷ به دست آمد. جهت بررسی اعتبار محتوایی این آزمون از همبستگی بین دو فرم گزارش شخصی و فرم ارزیابی مشاهده گر استفاده شد، که حداکثر همبستگی به میزان ۰/۶۶ در عامل برون گرایی و حداقل آن به میزان ۰/۴۵ در عامل سازگاری بود (Garousi Farshi, 2001). در مطالعه خادمی میزان پایایی داده‌های پرسشنامه با روش آلفای کرونباخ برای روان‌نژندی، برون‌گرایی درون‌گرایی، اشتیاق به تجارب تازه، توافق پذیری و وظیفه‌شناسی به ترتیب برابر با ۰/۶۶، ۰/۷۴، ۰/۶۹، ۰/۷۹ و ۰/۸۳ به دست آمد (Khademi, 2020). در مطالعه حاضر، پایایی این پرسشنامه با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۷۷ به دست آمد که پایایی قابل قبول و منطقی است.

پرسشنامه حمایت اجتماعی: پرسشنامه حمایت اجتماعی توسط شربورن و استوارت ساخته شد (Sherbourne & Stewart, 1991). این آزمون میزان حمایت اجتماعی دریافت شده توسط آزمودنی را می‌سنجد و دارای ۱۹ گویه و چهار مؤلفه حمایت هیجانی، حمایت ملموس، تعامل اجتماعی و مهربانی است. این مقیاس یک ابزار خود گزارش دهی است و بر اساس طیف لیکرت ۵ گزینه‌ای (از هیچ‌وقت = ۱ تا همیشه = ۵) تنظیم شده است. پایایی این آزمون با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ در دامنه‌ای از ۰/۷۴ تا ۰/۹۳ گزارش شده است. تمنائی فر و منصوری نیک ضمن به تأیید رساندن روایی صوری و محتوایی این ابزار از دیدگاه متخصصان روانشناسی، پایایی آن را با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۷ اعلام کرده‌اند (Tamannaefar & Mansourinik, 2014). در مطالعه حاضر، پایایی این پرسشنامه با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۸۴ به دست آمد که پایایی قابل قبول و منطقی است.

پرسشنامه رضایت از زندگی: برای سنجش متغیر رضایت از زندگی از مقیاس رضایت از زندگی داینر استفاده شد (Diener, et al., 1985). این آزمون دارای ۵ گویه و بر اساس طیف لیکرت ۵ گزینه‌ای (از کاملاً مخالف = ۱ تا کاملاً موافق = ۵) تنظیم شده است. داینر و همکاران روایی و پایایی قیاس رضایت از زندگی را بر روی گروهی از دانشجویان ارزشیابی

کردند و ضریب همبستگی باز آزمایی نمره‌ها را پی از دو ماه اجرا برابر $0/82$ و ضریب آلفای کرونباخ را برابر $0/87$ به دست آوردند (Diener, et al., 1985). شیخی و همکاران ضریب آلفای کرونباخ و باز آزمایی این پرسشنامه را برابر با $0/85$ و $0/77$ به دست آوردند (Sheikhi, et al., 2011). در مطالعه حاضر، پایایی این پرسشنامه با استفاده از روش آلفای کرونباخ $0/93$ به دست آمد که پایایی قابل قبول و منطقی است.

پرسشنامه عملکرد تحصیلی: پرسشنامه سنجش عملکرد تحصیلی دانشجویان اقباسی از پژوهش‌های فام و تیلور است (Pham & Taylor, 1999) و در حوزه عملکرد تحصیلی برای جامعه ایران اعتباریابی شده است. آزمون عملکرد تحصیلی پنج حوزه مربوط به عملکرد تحصیلی شامل خودکارآمدی، تأثیرات هیجانی، برنامه‌ریزی، فقدان کنترل پیامد و انگیزش را اندازه‌گیری می‌کند. این آزمون دارای ۴۸ گویه و بر اساس طیف لیکرت ۵ گزینه‌ای (از کاملاً مخالف = ۱ تا کاملاً موافق = ۵) تنظیم شده است. در پژوهش قلتاش و همکاران روایی محتوایی پرسشنامه توسط اساتید تأیید شد و پایایی پرسشنامه با آلفای کرونباخ $0/84$ به دست آمد (Gholtash, et al., 2011). در مطالعه حاضر، پایایی این پرسشنامه با استفاده از روش آلفای کرونباخ $0/89$ به دست آمد که پایایی قابل قبول و منطقی است.

به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های گردآوری شده از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و آزمون رگرسیون چندمتغیره (کانونی) توسط نرم‌افزار آماری SPSS استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

نتایج حاصل از بررسی توصیفی متغیرهای پژوهش در جدول ۱ ارائه شده است.

۰/۲۷۸**	۰/۳۶۴**	۰/۲۷۹**	۰/۴۹۷**	۰/۴۹۲**	۰/۴۹۴**	۱	-	۲- برون- درون گرایی
۰/۲۸۴**	۰/۳۶۰**	۰/۲۷۵**	۰/۴۹۱**	۰/۴۸۹**	۱	-	-	۳- اشتیاق به تجارب
۰/۲۸۶**	۰/۳۶۱**	۰/۲۷۸**	۰/۴۸۹**	۱	-	-	-	۴- توافق پذیری
۰/۲۸۶**	۰/۳۶۸**	۰/۲۷۹**	۱	-	-	-	-	۵- وظیفه‌شناسی
۰/۴۹۸**	۰/۲۰۶**	۱	-	-	-	-	-	۶- حمایت اجتماعی
۰/۲۰۷**	۱	-	-	-	-	-	-	۷- رضایت از زندگی
۱	-	-	-	-	-	-	-	۸- عملکرد تحصیلی

$p < 0/01^{**}$ $p < 0/05^*$

داده‌های جدول ۲ نتایج آزمون رابطه خطی همبستگی پیرسون بین متغیر ویژگی‌های شخصیتی با حمایت اجتماعی، رضایت از زندگی و عملکرد تحصیلی را نشان می‌دهد. با توجه به سطح معنی‌داری به دست آمده رابطه خطی بین مؤلفه‌های متغیر ویژگی‌های شخصیتی (برون‌گرایی-درون‌گرایی، اشتیاق به تجارب تازه، توافق پذیری و وظیفه‌شناسی) با حمایت اجتماعی، رضایت از زندگی و عملکرد تحصیلی در سطح ۰/۰۱ مثبت و معنادار است. همچنین با توجه به سطح معنی‌داری به دست آمده رابطه خطی بین مؤلفه‌های متغیر ویژگی‌های شخصیتی (روان‌نژندی) با حمایت اجتماعی، رضایت از زندگی و عملکرد تحصیلی در سطح ۰/۰۱ منفی و معنادار است. برای بررسی فرضیه پژوهش از آزمون آماری رگرسیون چندمتغیره (کانونی) استفاده شده است.

فرضیه پژوهش: میان ویژگی‌های شخصیتی با حمایت اجتماعی، رضایت از زندگی و عملکرد تحصیلی دانشجویان دانشگاه پیام نور یزد رابطه معناداری وجود دارد.

جدول ۳. تحلیل واریانس چند متغیره، بررسی مجموعه متغیرهای پیش‌بین مؤلفه‌های ویژگی‌های شخصیتی

sig	F	dF2	dF1	مقدار آماره	آزمون چندمتغیره
روان‌نژندی					
۰/۰۰۰	۲۳/۳۲۶	۲۰۲	۳	۰/۲۵۷	۱. اثر پیلایی
۰/۰۰۰	۲۳/۳۲۶	۲۰۲	۳	۰/۷۴۳	۲. لامبدای ویلکز
۰/۰۰۰	۲۳/۳۲۶	۲۰۲	۳	۰/۳۴۶	۳. اثر هتلینگ
برون‌گرایی - درون‌گرایی					
۰/۰۰۰	۱۳/۷۲۳	۲۰۲	۳	۰/۱۶۹	۱. اثر پیلایی
۰/۰۰۰	۱۳/۷۲۳	۲۰۲	۳	۰/۸۳۱	۲. لامبدای ویلکز
۰/۰۰۰	۱۳/۷۲۳	۲۰۲	۳	۰/۲۰۴	۳. اثر هتلینگ
اشتیاق به تجارب تازه					
۰/۰۰۰	۹/۷۵۹	۲۰۲	۳	۰/۰۱۱	۱. اثر پیلایی
۰/۰۰۰	۹/۷۵۹	۲۰۲	۳	۰/۹۸۹	۲. لامبدای ویلکز
۰/۰۰۰	۹/۷۵۹	۲۰۲	۳	۰/۰۱۱	۳. اثر هتلینگ
توافق پذیری					
۰/۰۰۰	۱۰/۱۳۲	۲۰۲	۳	۰/۰۰۲	۱. اثر پیلایی
۰/۰۰۰	۱۰/۱۳۲	۲۰۲	۳	۰/۹۹۸	۲. لامبدای ویلکز
۰/۰۰۰	۱۰/۱۳۲	۲۰۲	۳	۰/۰۰۲	۳. اثر هتلینگ
وظیفه‌شناسی					
۰/۰۰۰	۱۲/۵۰۲	۲۰۲	۳	۰/۰۳۶	۱. اثر پیلایی
۰/۰۰۰	۱۲/۵۰۲	۲۰۲	۳	۰/۹۶۴	۲. لامبدای ویلکز
۰/۰۰۰	۱۲/۵۰۲	۲۰۲	۳	۰/۰۳۷	۳. اثر هتلینگ

نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد که مقدار آماره لامبدای ویلکز متغیر روان‌نژندی ۰/۷۴۳ است که این مقدار آماره در سطح $\alpha = ۰/۰۱$ معنی‌دار است. مقدار آماره لامبدای ویلکز متغیر

برون‌گرایی - درون‌گرایی ۰/۸۳۱ است که این مقدار آماره در سطح $\alpha = ۰/۰۱$ معنی‌دار است. مقدار آماره لامبدای ویلکز متغیر اشتیاق به تجارب تازه ۰/۹۸۹ است که این مقدار آماره در سطح $\alpha = ۰/۰۱$ معنی‌دار است. مقدار آماره لامبدای ویلکز متغیر سبک توافق‌پذیری ۰/۹۹۸ است که این مقدار آماره در سطح $\alpha = ۰/۰۱$ معنی‌دار است. مقدار آماره لامبدای ویلکز متغیر وظیفه‌شناسی ۰/۹۶۴ است که این مقدار آماره در سطح $\alpha = ۰/۰۱$ معنی‌دار است؛ بنابراین می‌توان گفت که بین مؤلفه‌های متغیر ویژگی‌های شخصیتی به‌عنوان (متغیرهای پیش‌بین) با حمایت اجتماعی، رضایت از زندگی و عملکرد تحصیلی به‌عنوان (متغیر ملاک) با احتمال ۰/۹۹ رابطه معنی‌دار وجود دارد.

جدول ۴. خلاصه ابعاد همبستگی بنیادی

ابعاد	مقدار همبستگی	واریانس مشترک لامبدای ویلکز	df1	df2	F	sig
۱	۰/۵۹۰	۰/۶۱۱	۰/۶۷۵	۱۵	۱۰۰/۸۰۲	۰/۰۰۰
۲	۰/۲۴۲	۰/۹۳۷	۰/۵۳۴	۸	۱۳/۴۱۰	۰/۰۹۸
۳	۰/۰۷۳	۰/۹۹۵	۰/۴۲۱	۳	۱/۰۹۰	۰/۷۸۰

نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد که از ۲ ریشه بنیادی استخراج شد که یک ریشه بنیادی از لحاظ آماری معنی‌دار است مقدار همبستگی بنیادی ریشه اول ۰/۵۹۰، درصد واریانس مشترک بین دو مجموعه ترکیبی متغیر پیش‌بین و ملاک ۵۹ درصد است بنابراین با احتمال ۰/۹۹ می‌توان بیان کرد که ۵۹ درصد مؤلفه‌های متغیر ویژگی‌های شخصیتی بر اساس متغیرهای حمایت اجتماعی، رضایت از زندگی و عملکرد تحصیلی قابل پیش‌بینی است.

جدول ۵. بارهای کانونی و ضرایب کانون متغیر پیش‌بین ویژگی‌های شخصیتی

متغیرها	همبستگی کانونی ۱	همبستگی کانونی ۲	همبستگی کانونی ۱	همبستگی کانونی ۲	کانونی ۱
---------	------------------	------------------	------------------	------------------	----------

ریشه اول	ریشه دوم	ریشه اول	ریشه دوم	ریشه سوم	ریشه سوم
A	B	A	B	A	B
روان‌نژندی	۰/۷۹۹-	۰/۶۳۸	۰/۲۶۹-	۰/۰۷۲	۰/۲۹۰-
برون‌گرایی - درون‌گرایی	۰/۷۲۴	۰/۵۲۴	۰/۲۸۱	۰/۰۷۸	۰/۲۰۴
اشتیاق به تجارب تازه	۰/۷۱۶	۰/۵۱۲	۰/۲۲۵	۰/۰۵۱	۰/۲۲۲
توافق پذیری	۰/۷۱۹	۰/۵۱۶	۰/۲۰۷	۰/۰۴۲	۰/۲۹۵
وظیفه‌شناسی	۰/۷۲۷	۰/۵۲۸	۰/۲۱۹	۰/۰۴۷	۰/۲۵۳

A: بار کانونی standard

B: ضریب کانونی Colorant

همانطور که در جدول ۵ مشخص است اولین همبستگی کانونی معنی‌دار است و در همبستگی کانونی اول به ترتیب متغیر رون نژندی (۰/۷۹۹-)، برون‌گرایی - درون‌گرایی (۰/۷۲۴)، اشتیاق به تجارب تازه (۰/۷۱۶)، توافق پذیری (۰/۷۱۹)، وظیفه‌شناسی (۰/۷۲۷) پیش‌بینی را نشان می‌دهند و بیشترین تأثیر این متغیرها بر متغیرهای ملاک به ترتیب (روان‌نژندی، وظیفه‌پذیری، برون‌گرایی - درون‌گرایی، توافق‌پذیری، اشتیاق به تجارب تازه) قابل پیش‌بینی است. در همبستگی کانونی اول متغیر روان‌نژندی ۷۹/۹، متغیر وظیفه‌شناسی ۷۲/۷ در صد، متغیر برون‌گرایی - درون‌گرایی ۷۲/۴ درصد، متغیر توافق‌پذیری ۷۱/۹ در صد، متغیر اشتیاق به تجارب تازه ۷۱/۶ در صد، قادر به پیش‌بینی مؤلفه‌های متغیر حمایت اجتماعی، رضایت از زندگی و عملکرد تحصیلی هستند و به‌طور کلی می‌توان گفت قدرت پیش‌بینی متغیر مؤلفه‌های متغیر ویژگی‌های شخصیتی (روان‌نژندی، وظیفه‌پذیری، برون‌گرایی - درون‌گرایی، توافق‌پذیری، اشتیاق به تجارب تازه) برای حمایت اجتماعی، رضایت از زندگی و عملکرد تحصیلی (۷۳/۷۰) درصد است.

بحث و نتیجه‌گیری

مطالعه حاضر با هدف تعیین رابطه میان ویژگی‌های شخصیتی با حمایت اجتماعی، رضایت از زندگی و عملکرد تحصیلی دانشجویان دانشگاه پیام نور یزد انجام شد. یافته‌های این مطالعه نشان داد بین مؤلفه‌های متغیر ویژگی‌های شخصیتی با حمایت اجتماعی، رضایت از زندگی و عملکرد تحصیلی رابطه وجود دارد. پیرامون رابطه بین ویژگی‌های شخصیت با عملکرد تحصیلی، یافته حاضر همسو با مطالعه (Moradi, 2015) بود. در تبیین این یافته می‌توان گفت روان‌نژندی پیش‌بینی کننده منفی عملکرد تحصیلی است، این بعد از ویژگی شخصیتی شامل حساسیت به داشتن عقاید غیرواقعی، کنترل ضعیف امیال و تمایل به تجربه پریشانی روان‌شناختی به شکل اضطراب، خشم، افسردگی، خجالت، تنفر و دامنه‌ای از هیجانات منفی است؛ بنابراین دانشجویان روان‌نژند دارای عواطف منفی هستند و نگرش منفی نسبت به درس و کلاس و ادامه تحصیل دارند و این باور را دارند که در تحصیل موفق نخواهند شد که این انرژی منفی، توانایی دانشجویان را کاهش می‌دهد و عاملی جهت سرکوبی استعداد و قوای ذهن دانشجویان است، چنین رفتارهایی باعث دلزدگی فرد نسبت به تحصیل می‌شود و زمینه افت تحصیلی و انصراف از تحصیل را فراهم می‌سازد. دانشجویانی که برون‌گرا هستند با اطرافیان خود روابط اجتماعی بهتری دارند و این امر می‌تواند سبب بهبود عملکرد تحصیلی آن‌ها شود. دانشجویی که اشتیاق به تجارب تازه دارد خود را مکلف می‌داند که تا مطلبی تدریس شد بعد از کلاس نسبت به یادگیری آن مطلب اقدام کند که این ضمن سرعت بخشیدن به یادگیری، میزان یادگیری را افزایش می‌دهد و دانشجو با وقت کمتر مطلبی که تازه تدریس شده را خوب فرامی‌گیرد که این ضمن تقویت قوای اعتماد به نفس و ایجاد نگرش مثبت در دانشجویان نسبت به توانایی‌هایش، عملکرد تحصیلی وی را نیز بالا می‌برد. افراد دارای ویژگی توافق پذیری از آنجایی که از سرزندگی و قدرت تحمل بالاتری برخوردارند در برابر تنش‌های تحصیلی مقاوم عمل می‌نمایند که این سدی است در برابر کاهش عملکرد تحصیلی دانشجویان و کمک می‌کند تا دانشجویان عملکرد مناسبی از خود نشان دهند. عامل شخصیتی وظیفه‌شناسی نشانگر ثبات روانی و پایداری

فرد نسبت به تصمیمی که می‌گیرد است و این عامل شامل کوشش منظم برای اهداف و پیروی جدی از اصول است که به دانشجوی کمک می‌کند تا نسبت به اهداف تحصیلی وفادار باشد و نهایت تلاش خود را بکند تا در رسیدن به اهداف موفق ظاهر شود، وقتی دانشجوی به اهداف خود در دانشگاه می‌رسد مورد تشویق خانواده، دانشگاه و جامعه قرار می‌گیرد که این به شکل‌گیری عزت نفس و خودباوری منجر می‌شود و انگیزه دانشجوی را برای مطالعه بیشتر و موفقیت‌های بیشتر تقویت می‌کند.

پیرامون رابطه بین ویژگی‌های شخصیت با رضایت از زندگی، یافته حاضر همسو با مطالعه (Volodina, et al.; Joshanloo, et al. 2011; Dehghani, 2018; Diener, et al. 2003; Blatny, et al. 2004; al. 2019) است. در تبیین این یافته می‌توان گفت فرد برون‌گرا دارای هدف و خواسته‌ای قوی از پیش تعیین شده است. این ویژگی‌های مثبت در شخصیت‌های برون‌گرا باعث می‌شود در مواجهه با مشکلات در محیط تحصیلی با برنامه‌ریزی و پشتکار آن‌ها را مرتفع سازد و باعث افزایش رضایت از زندگی می‌شود. دانشجویان با سطوح بالای توافق‌پذیری، پارانرژی، علاقه‌مند به کارهای گروهی، جمع‌گرا و خوش‌بین هستند. بسیاری از این ویژگی‌ها نقش مثبتی در جهت رضایت از زندگی یادگیرندگان ایفا می‌کنند. به‌طور مثال، دانشجویانی که به‌صورت گروهی به انجام کارهای خود می‌پردازند می‌توانند از توانایی‌های یکدیگر به شکل مناسب سودجویند و از این طریق مشکلات خود را برطرف کنند. افراد با ویژگی وظیفه‌شناسی در ویژگی‌هایی از جمله دقت، برنامه‌ریزی، پشتکار، سخت‌کوشی و پیشرفت طلبی را در سطح مناسبی قرار دارند و تمایلی به کار گرفتن خودکنترلی، طرح و برنامه در رفتارشان جهت مواجهه با مشکلات تحصیلی ندارند. وقتی وظیفه‌شناسی در سطح بالایی باشد تمایل به موفقیت‌گرایی و رضایت از زندگی در حد بالایی قرار می‌گیرد. شخصیت‌های روان‌نژند توانایی برانگیزاننده بودن پاسخ‌های نزدیکی در دیگران و تمایل برای ارتباط مناسب در کلاس درس را ندارند و همچنین این افراد اضطراب امتحان و تنش بیشتری را تجربه

می‌نمایند که این عملکرد آن‌ها را در کلاس و جلسه امتحان پایین می‌آورد و رضایت‌بخشی کمتری از زندگی را در پی دارد.

پیرامون رابطه بین ویژگی‌های شخصیت با حمایت اجتماعی، یافته حاضر همسو با مطالعه (Cukrowicz, et al.2008; Azizi & shahbaziyan Khonig,2018;Baranczuk,2019) است. در تبیین این یافته می‌توان گفت افرادی که درجه برون‌گرایی در آنان بالاست تمایل و علاقه بیشتری نسبت به کار خود داشته و تلاش می‌کنند تا خلاقیت خود را نشان دهند. ویژگی‌های برون‌گرایی توانایی اجتماعی افراد برون‌گرا را تقویت کرده و باعث بالا رفتن سطوح فعالیت و تعاملات اجتماعی، توانایی برقراری روابط صمیمی و نزدیک خواهد شد که تمامی این گرایش‌های رفتاری توانایی سازگاری افراد را در رابطه با عوامل روانی و غیر روانی محیط کار بالا می‌برد که این امر باعث می‌گردد میزان حمایت اجتماعی ادراک‌شده دانشجویان بالا رود. دانشجویانی که اشتیاق به تجارب تازه کمتری دارند افرادی محافظه‌کار هستند و تعاملات اندکی دارند. این ویژگی‌ها باعث می‌شود افرادی که دارای این خصوصیت باشند ایده‌های جدید را جستجو کنند از خلاقیتشان برای حل مسائل جدید بهره بگیرند و با این کار می‌توانند در مواجهه با چالش‌های تحصیلی پیش‌بینی‌نشده راحت‌تر سازش پیدا کنند. بدین ترتیب داشتن دیدی با وسعت بالا و داشتن اشتیاق به تجارب تازه می‌تواند منجر به بهبود شرایط حمایت اجتماعی آن‌ها گردد. ویژگی توافقی‌پذیری و بازتاب رفتارهای مثل اشتیاق به کمک به دیگران توانایی همدردی با دیگران و فعالیت‌های برای کمک به دیگران باعث می‌شود آن‌ها نیز تا حدی در مقابل رفتار مشابهی انجام دهند این شرایط باعث می‌شود فرد شرایط روانی مثبت‌تری پیدا کند و توانایی ادراک میزان بالایی از حمایت اجتماعی را خواهند داشت. وجود اضطراب در افراد روان‌نژند می‌تواند حساسیت آن‌ها را نسبت به عوامل استرس‌زای تحصیلی افزایش و سازگاری آن‌ها را با شرایط ناخوشایند کاهش دهد؛ بنابراین می‌توان پیش‌بینی نمود افرادی که در این عامل نمره بالایی به دست می‌آورند توانایی ادراک حمایت اجتماعی پایینی خواهند داشت.

از آنجاکه هر مطالعه‌ای در فرایند اجرایی خود با محدودیت‌های مواجهه است، مطالعه حاضر نیز دارای محدودیت‌هایی بود. به عنوان مثال، محقق حین اجرای پژوهش حاضر دریافت که متغیرهای فردی دیگری (همچون سخت رویی و شایستگی اجتماعی) نیز بر حمایت اجتماعی دانشجویان مؤثر است، لکن در پژوهش حاضر ثابت فرض شده است. همچنین بر اساس یافته‌های پژوهش، پیشنهادهای زیر ارائه می‌شوند:

- دانشجویان می‌توانند با آگاهی از میزان تأثیر متغیرهای خصوصیات شخصیتی در عملکرد تحصیلی خصوصیات منفی شخصیتی را در زندگی تحصیلی کاهش دهند و با شناخت از خود و مدیریت صحیح رفتارها و هیجان‌ها توان سازش با محیط تحصیلی‌شان را افزایش دهند.

- ارجاع دانشجویانی که در معرض خطر انزوای اجتماعی، تنهایی و افسردگی هستند به منابع مناسبی که در جامعه وجود دارند. انزوای اجتماعی دانشجویان از مهم‌ترین عوامل افزایش میزان افسردگی است و بنابراین ادامه فعالیت‌های اجتماعی و بشردوستانه، برقراری ارتباط دوستانه با سایر افراد دانشجو و صرف اوقات با آنها به تضمین رضایت روانی آنها منجر می‌شود.

- پیشنهاد می‌گردد با تدوین برنامه‌های جامع از سوی مسئولین دانشگاه، برای اساتید کلیه سطوح تحصیلی، مهارت‌های مناسب در زمینه بهبود عملکرد تحصیلی و روش‌های نوین و فعال تدریس بتوانند از این قابلیت‌ها در کاهش استرس شغلی و بهبود آموزش و تدریس اساتید به‌طور خاص استفاده نمایند.

- پیشنهاد می‌گردد برای افزایش رضایت از زندگی دانشجویان از طریق برگزاری جلسات آموزشی در جهت ایجاد فرصت‌هایی برای ابراز توانایی دانشجویان مانند ارائه کنفرانس در کلاس‌های کوچک و بزرگ و اداره کلاس به‌نحوی که دانشجویان نقش فعالی در آن داشته باشند اقدام شود.

- توصیه می‌گردد مسئولین محترم دانشگاه و اساتید جهت تقویت روحیه همکاری و مشارکت در یادگیری در دانشجویان اقدامات لازم را به عمل آورند و با تشکیل گروه‌های همکاری در کلاس به تدریس بپردازند و آن‌ها را به بحث و تبادل نظر و حل مسئله تشویق کنند.
- مواجهه نمودن دانشجویان با تکالیف چالش‌انگیز به منظور توسعه رشد شناختی و باورهای اجتماعی در بین دانشجویان نیز می‌تواند مفید باشد.
- پیشنهاد می‌گردد در فرایند مشاوره تحصیلی، سطوح بعد روان‌نژندی دانشجویان مورد توجه قرار گیرد. در این راستا مسئولین دانشگاه باید مطالبی از خودکارآمدی را در اختیار اساتید قرار دهند و سعی کنند با آگاه کردن اساتید، از زمینه‌های کاهش روان‌نژندی از افت تحصیلی دانشجویان جلوگیری کنند.
- برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای پرورش صفات مثبت شخصیتی مؤثر بر عملکرد تحصیلی مفید خواهد بود.

Reference

- Amiri, J. (2021). The Relationship between Teachers' Professional Development and Academic Performance with Emphasis on the Mediating Role of Secondary School Boys' Bonding. *Management and Educational Perspective*, 3(1), 139-166. (In Persian)
- Atashafrouz, A., & Araban, S. (2017). The Causal Relationship between Personality Traits and Academic Performance with Mediating Role of Study Strategies in Students. *Journal of Psychological Achievements*, 24(1), 78-98. (In Persian)
- Azizi, M., & shahbaziyan Khonig, A. (2018). The Mediating Role of Irrational Beliefs in the Relationship between Personality Dimensions and Social Support Perception in Patients with Migraine, *Quarterly Journal of Psychological Studies*, 14(2), 75-90. (In Persian)

- Baranczuk, U. (2019). The Five Factor Model of personality and social support: A meta-analysis. *Journal of Research in Personality, 81*, 38-46.
- Blatny, M., Jelinek, M., Blizkovska, J., & Klimusova, H. (2004). Personality correlates of self-esteem and life satisfaction. *Studia psychologica, 2*(46), 97-104.
- Costa, P. T., & McCrae, R. R. (1992). Professional manual: revised NEO personality inventory (NEO-PI-R) and NEO five-factor inventory (NEO-FFI). *Odessa, FL: Psychological Assessment Resources, 61*.
- Cukrowicz, K. C., Franzese, A. T., Thorp, S. R., Cheavens, J. S., & Lynch, T. R. (2008). Personality traits and perceived social support among depressed older adults. *Aging and Mental Health, 12*(5), 662-669.
- Dehghani, F. (2018). Type D personality and life satisfaction: The mediating role of social support. *Personality and Individual Differences, 134*, 75-80.
- Diener, E. D., Emmons, R. A., Larsen, R. J., & Griffin, S. (1985). The satisfaction with life scale. *Journal of personality assessment, 49*(1), 71-75.
- Diener, E., Oishi, S., & Lucas, R. E. (2003). Personality, culture, and subjective well-being: Emotional and cognitive evaluations of life. *Annual review of psychology, 54*(1), 403-425.
- Dreyer, J., & Schwartz-Attias, I. (2014). Nursing care for adolescents and young adults with cancer: literature review. *Acta haematologica, 132*(3-4), 363-374.
- Gholipour, Z., Marashi, S., Mehrbizadeh Honarmand, M., Arshadi, N. (2016). Resilience as a Mediator between Big Five-Factor Personality Trait and Happiness. *Educational Psychology, 12*(39), 135-155. (In Persian)
- Gholtash, A., Oujinezhad, A., Barzegar, M. (2011). An Investigation of the Impact of Meta Cognitive Training on the Educational Performance and Creativity of the Fifth-Grade Primary School Students. *Journal of Educational Psychology, 1*(4), 119-135. (In Persian)
- Ghasemi, F., (2016), The mediating role of happiness in relation to personality traits and academic performance of female high school

- students in Beiza, thesis for a master's degree in educational sciences, Islamic Azad University, Marvdasht Branch.
- Garousi Farshi, T. (2001). New approaches in personality assessment (application of factor analysis in personality studies). First Edition. Tabriz: Sociologist.
- Haronrashidi, H., & Sharifinia, M. (2021). The Relationship between the Dark Traits of Personality and Emotional Expressiveness with Satisfaction of Life among the Military Personnel in Ahvaz, Iran. *Military Psychology*, 11(41), 41-49. (In Persian)
- Ho, M. Y., Cheung, F. M., & Cheung, S. F. (2008). Personality and life events as predictors of adolescents' life satisfaction: Do life events mediate the link between personality and life satisfaction?. *Social Indicators Research*, 89(3), 457-471.
- Ilanloo, H., Ahmadi, S., Farahani, N., Hasani, M. B., & Rezaei, M. (2020). Life satisfaction prediction based on early maladaptive schemas and lifestyle in nurses, *Journal of Psychological Sciences*, 19(88), 431-437. (In Persian)
- Joshanloo, M., & Afshari, S. (2011). Big five personality traits and self-esteem as predictors of life satisfaction in Iranian Muslim university students. *Journal of Happiness Studies*, 12(1), 105-113.
- Khademi, A. (2020). The Relationship between Five Major Personality Traits and Stress Coping Strategies with Symptoms of Sexual Identity Disorder, *Journal of Gender and Family Studies*, 8(1), 71-88. (In Persian)
- Kvintova, J., & Sigmund, M. (2016). Physical activity, body composition and health assessment in current female University students with active and inactive lifestyles. *Journal of Physical Education and Sport*, 16, 627.
- Lester, J., Brown Leonard, J., & Mathias, D. (2013). Transfer student engagement: Blurring of social and academic engagement. *Community College Review*, 41(3), 202-222.
- Liu, R. T., Hernandez, E. M., Trout, Z. M., Kleiman, E. M., & Bozzay, M. L. (2017). Depression, social support, and long-term risk for coronary heart disease in a 13-year longitudinal epidemiological study. *Psychiatry research*, 251, 36-40.

- Mahdian, Z., & Ghaffari, M. (2016). The mediating role of psychological resilience, and social support on the relationship between spiritual well-being and hope in cancer patients. *Journal of Fundamentals of Mental Health*, 18(3).
- McCrae, R. R., & Costa, P. T. (1987). Validation of the five-factor model of personality across instruments and observers. *Journal of personality and social psychology*, 52(1), 81.
- Mohamadikarkani, A., dortaj, F., Kiamanesh, A. (2019). The Effectiveness of Social-Emotional Skills with YCDI on Behavioural Disorders and Academic Performance of female high school students of district 1 Tehran city. *Journal of Instruction and Evaluation*, 12(45), 133-150. (In Persian)
- Moradi, B. (2015) The Relationship between Personality Traits and Critical Thinking with Academic Performance of Secondary School Students in District Two of Shiraz, Thesis for Master's Degree in Educational Sciences, Islamic Azad University, Mar dasht Branch.
- Pham, L. B., & Taylor, S. E. (1999). From thought to action: Effects of process-versus outcome-based mental simulations on performance. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 25(2), 250-260.
- Sarafino, E. P., & Smith, T. W. (2014). *Health psychology: Biopsychosocial interactions*. John Wiley & Sons.
- Sharifi, G., Abdollahi, A., & Hosseinian, S. (2021). Psychometric Properties of the Persian Version of Personality Style and Disorder Inventory (PSDI-S) in Iranian Students, *Rooyesh-e-Ravanshenasi*, 9(12), 43-54. (In Persian)
- Sheikhi, M., Houman, H. A., Ahadi, H., Sepah Mansour, M. (2011). Psychometric Properties of Satisfaction with Life Scale, *Thought and Behavior in Clinical Psychology*, 5(19), 17-25. (In Persian)
- Sherbourne, C. D., & Stewart, A. L. (1991). The MOS social support survey. *Social science & medicine*, 32(6), 705-714.
- Tamannaefar, M. R., & Mansourinik, A. (2014). The relationship between personality characteristics, social support and life satisfaction with university students' academic performance,

- Journal of Research and Planning in Higher Education*, 20 (1), 149-166. (In Persian)
- Tavakoli, S., Mansour Lakoorej, M. (2020). Investigating the effect of social networks on changing personality traits of students of Islamic Azad University, West Tehran Branch. *Management and Educational Perspective*, 2(1), 35-48. (In Persian)
- Volodina, A., Lindner, C., & Retelsdorf, J. (2019). Personality traits and basic psychological need satisfaction: Their relationship to apprentices' life satisfaction and their satisfaction with vocational education and training. *International Journal of Educational Research*, 93, 197-209.
- Willis, H. D. (1989). *Students at Risk: A Review of Conditions, Circumstances, Indicators, and Educational Implications*.